



Óli Jacobsen



Eitt 50 ára minni: MANNINGIN Á NJARÐLINGI VAR 40 TÍMAR Í BJARGINGARBÁTINUM

Tann 17. október 1967 fekk Njarðlingur ein sjógv, sum kostaði einum av manningini, Jens Jacob Hansen, lívið. Hinir níggju blivu bjargaðir 40 tímar seinni

Gummibáturin var eitt framstig at bjarga neyðstøddum sjófólki, men tað hevur ikki altíð eydnast so væl. Eitt syrgiligt dømi var gummbáturin hjá Nólsoyar Páll í 1967, sum ikki fanst aftur, og fyra menn fórust.

Tað sama mundi hent við Njarðlingi

Í hesum døgum eru liðin 50 ár síðan vanlukkuna við Njarðlingi, sum eisini eigur sítt pláss í okkara siglingarsøgu.

Njarðlingur var 54 brt. stórus bátur hjá Sámal Jákup Jacobsen í Hósvík.

Mánakvøldið 16. október 1967 fóru teir ein nýggjan túr á sildaveiðu við gørnum millum Føroyar og Ísland. Hesa tíðina á árinum plagdu skipini annars at gevast við hesi veiðu, men tað hevði gingist væl, og Sámal Jákup vildi royna ein túr afturat. Njarðlingur var eitt av teimum smærru skipunum á sildaveiðu við gørnum. Hann tók einar 200 tunnur, meðan tey størru skipini tóku tað dupulta ella meira.

Teir fóru norður gjøgnum Djúpini og settu kós í norðan frá Kallinum. Veðrið var gott, eitt lot lágt, men tað var tung alda.

Men tíðliga týsmorgunin tann 17. brast hann á við stormi frá landnyrðingi norði við ringum sjógvi og kavaroki. Tá vóru teir 40 fjórðingar úr landi. Ferðin varð tikin av skipinum, og teir lögdu at andøva upp móti ættini.

Í stýrihúsinum vóru skiparin, Sámal Jákup, saman við bestamanninum, Eyðun Johannesen, og triggjar aðrar av manningini, millum teir var Jens Jacob Hansen.

Hetta var fyrstu ferð, Eyðun var 1. bestimaður. Tá ið Eyðun sá,



Njarðlingur

at veðrið fór at øtla, fór hann niður í egningskúrin at surra nakrar salttunnur, sum stóðu har.

Tá ið teir høvdu ligið upp móti vindinum í ein hálvan tíma, fingur teir ein ógvísigan sjógv inn á bógvin á stýriborði. Rútarin í stýrihúsinum brotnaðu, og stýrihúsið saman við bestikkrúminum aftan fyri, har radioútgerðin var, fyltist við sjógvi.

Egningskúrin í stýriborðs-síðu knústist somuleiðis, og skipið legði seg beinanvegin á bakborð. Tað varð roynt at seta meira ferð á motorin fyri at fáa skipið at rætta seg upp aftur. Men hetta riggaði ikki. Hildið var, at teir høvdu fingið sildagørn, sum vóru farin fyri borð av brotinum, um skrávuna.

Teir høvdu eisini tunnur, summar av teimum fullar av salt, í lastini. Hesar tunnur vóru helst farnar út í bakborðs síðu, tá ið teir

fingu sjógvin. Hetta gjørdi, at teir fingur hesa slagsíðuna.

Slagsíðan gjørdist størri og størri, og tí varð avgjørt at seta gummbjargingarbatin út. Hesin stóð á bátadekkinum í bakborð. Skiparin og Eyðun fóru út á bátadekkið gjøgnum aðra hurðina stýrihúsinum, meðan hinir fóru gjøgnum hina hurðina. Tað fyrsta var at fáa bátin blástan upp.

Gutti Hermansen var staddur í egningskúrinum, tá ið teir fingur sjógvin. Hann fór beint út á dekkið at royna at forða fyri, at gørnini fóru til sjós. Men har var einki at gera. Í staðin rann hann fram í lugarið at fáa teir triggjar menninar har at koma upp. Alt gekk so skjótt fyri seg, at tá hann fór aftur á skipið, mátti hann klúgva upp um stýrhústakið fyri at koma í gummbátin.

Áðrenn Njarðlingur skuldi fara

av Havnini, kendi Eyðun á sær, at rættast var, nú tað var heystardagur, at spenna eina sokallaða lívlínu frá egningskúrinum fram undir bakkan, sum ein tryggleika, tá ið menninir gingu ímillum lugarið og stýrihúsið. Um hendan línuna ikki var, er óvist um menninir høvdu megnað at komið aftur á bátadekkið til bjargingarbatin.

Skipið lá nú so nógv á bakborð, at menninir máttu handað seg eftir línuni aftur á bátadekkið.

Skiparin rópti á manningina og bað teir fara í bjargingarbatin, samstundis sum hann í bestikkrúminum royndi at senda neyðarboð. Men tað vísti seg, at sendarin virkaði ikki. Hann var oyðilagdur av sjógvinum, sum var komin at útgerðini. Tað eydnaðist heldur ikki skiparanum at fáa hendur á skipsdagbókini ella øðrum skipsskjølum. Men hinvegin

skrivaði hann posítiónina á ein 10 krónuseðil, sum hann hevði í lummanum. Henda seðil nýtti hann til at gjalda ein hýruvogn, tá ið teir komu til lands. Tá ið hýrivognsjaførurin frætti søguna um hesa áskrift, lat hann Sámal Jákup seðilin aftur. Kona hansara, Mia, hevur enn hendan seðil í varðveitslu.

Nú lá Njarðlingur so nógv á bakborðssíðu, at sjógvur kom inn í stýrihúsið. Tá ið skiparin kom út á bátadekkið, helt hann at allir vóru komnir í bátin uttan Eyðun, sum stóð og helt í fanglínuna. Hann bað so Eyðun fara í bátin, og fór síðan sjálvur umborð. Tá manglaði framvegis motorpassarin, men hann kom tá grulvandi eftir takinum á stýrihúsinum.

Jens Jacob saknaður

Nú saknaðu teir Jens Jacob, men hann var ongastaðni at síggja. Skiparin segði, at tað síðsta, hann sá til hansara var, at hann var farin úr stýrihúsinum saman við einum øðrum av manningini. Hann hevði verið sæddur afturi á bátadekkinum aftaná, at hann hevði verið frammi á dekkinum. Rópt varð eftir honum uttan at nakað hoyrdist aftur.

Tá var Njarðlingur við at søkka, bara mastrarinir og partur av stýrihúsinum vóru undan. Tí var neyðugt at kapp fanglínuna til Njarðling fyri at gerast leysur av honum. Hetta gekk alt so skjótt fyri, at hildið var, at tað gingu ikki meira enn fyra minuttir frá tí, teir fingur sjógvin, til teir máttu fara av skipinum. Í skundinum høvdu teir heldur ikki havt móguleika at finna bjargingarbeltini fram.